

Verslag kenniswerkgroep bijeenkomst

Thema: actualiteiten, waaronder spoed-AMvB en casus lokale milieunormeringen

Datum: donderdag 12 mei 2022

Tijd: 09:00-10:30 uur

Update spoed AMvB- Mieke Klooswijk

De spoed-AMvB is opgesteld om de regels (niet toepasbaar verklaard door de RvS) daadwerkelijk te schrappen, om Europees rechtelijke redenen en om een overbruggingsregeling op te zetten voor bestaande en reeds vergunde windparken ten tijde van de uitspraak van de RvS.

De overbruggingsregeling maakt dat de oude regels in stand blijven, zodat men de vergunning niet hoeft te wijzigen. De overbruggingsregeling wordt ingetrokken met de komst van de nieuwe milieuregels. Zie kamerbrief bij de publicatie: [Wijzigings-AMvB met tijdelijke overbruggingsregeling bestaande windturbineparken.](#)

De AMvB met overbruggingsregeling voor bestaande windparken en de bijbehorende ministeriële regeling treden per 1 juli in werking. Voor bestaande windparken gelden dan weer dezelfde regels als voor de windparken waren opgenomen in het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Update planMER- Mieke Klooswijk (IenW, actieprogramma milieubescherming na Nevele)

Voor het PlanMER is het NRD opgesteld en gepubliceerd. Hier zijn veel reacties op gekomen (300+). Men is nog steeds bezig met de verwerking van de zienswijzen. Er is een scope bepaald. Deze is besproken in de stuurgroep van het Actieprogramma Verankering milieubescherming na Nevele. De planMER wordt nu uitgevoerd. Voor de zienswijzen wordt een reactienota opgesteld (publicatie wordt in de zomer verwacht). Door de grote hoeveelheid zienswijzen en afwegingen die er gemaakt moeten worden, is de verwachting dat de resultaten van het planMER in het najaar gereed zijn. Ze zullen openbaar gemaakt worden via een internetconsultatie op het moment dat ook de ontwerp-AMvB gereed is: publicatie tegelijk. Daarna gaat de AMvB procedure lopen. Het is de verwachting dat deze eind 2023 in werking treedt. Dan wordt spoed-AMvB ingetrokken.

Wat dit betekent voor nieuwe vergunningen en bestaande lokale normen, die bepaald worden voor nieuwe windparken? En als dit strenger wordt, hoe ziet dit eruit voor bestaande parken? Dit wordt nadrukkelijk meegenomen bij de totstandkoming van de AMvB. Het is gebruikelijk om te bekijken of er overgangsrecht nodig is, of dat zaken uit het oude regime langer gaan doorwerken. Conclusies m.b.t. regels kunnen verschillen. **Vragen:**

- *Vraag (Groningen): Algemene regels wordt vastgehouden maar dit vraagt meer maatwerk. Nu kunnen we erop gemeentelijk of lokaal niveau er nog iets van vinden...*

Er wordt inderdaad toegewerkt naar algemene regels, maar er wordt gekeken welke afwegingen lokaal kunnen blijven. De nieuwe normen landen naar verwachting onder de Omgevingswet. De afwegingsruimte bestaat, om bij vergunningen lokaal toe te snijden. Ook belangrijk is duidelijkheid en een gelijk speelveld. De bandbreedte van de norm moet nog worden vastgesteld. Hierbij worden allerlei inzichten en afwegingen nog meegenomen, mede op basis van het plan-mer dat nu in de maak is. Lokale afwegingen maken, kan namelijk een stuk relevanter zijn voor het ene onderwerp dan het andere (lichtschittering, slagschaduw bijv.).

- *Vraag over de verwachte impact op het vervolgtraject m.bt. veranderingen voor wind op land*

Uitgangspunt is dat het door kan gaan. De energieopgave is niet het doel van milieuregels, maar het is ook niet de bedoeling, het doel te frustreren. We willen een goed beschermingsniveau geven en tegelijkertijd is er ook de energieopgave. We lopen niet vooruit op de planMER. Basis voor de afweging is ruimte voor lokaal maatwerk en dat er rekening wordt gehouden met wetenschappelijke inzichten.

Update procesmatige update, motie Leijten en Erkens - (door EZK)

De motie van de 2^e kamerleden Leijten en Erkens is recent aangenomen in de kamer.

Er speelde in de Tweede Kamer een discussie of er niet een tijdelijke stop op wind op land moet komen, in afwachting van nieuwe normen. Deze nieuwe normen worden eind volgend jaar verwacht. In tussentijd zouden er verschillende normen ontstaan.

De motie is aangenomen. Momenteel zijn we in gesprek met IPO, VNG en NP RES over wat de reikwijdte van de motie is. Waar moeten we over in gesprek gaan? Het is de verwachting dat voor de zomer, met een kamerbrief wordt toegelicht hoe de motie wordt uitgevoerd. Het is niet zo dat, in de tussentijd, het Rijk regels kan afdwingen. Dit kan juridisch niet. Dit gaat niet om de RES- zoekgebieden want deze kunnen naar verwachting uitgaan van de nieuwe algemene milieuregels.

Vraag:

- *De motie wordt ook gebruikt in gemeente om lopende ontwikkelingen tijdelijk on-hold te zetten. Hoe adviseren jullie daar nu in? Is dit de juiste route of moeten de procedurele trajecten doorgezet worden?*

Het on-hold zetten van ontwikkelingen is wat ons betreft niet nodig. We hebben een doelstelling voor 2030 die gedragen wordt door onze minister.

Presentatie realisatie wind op land in Gelderland - Eric Veltink (coördinator windenergie bij provincie Gelderland)

De aanpak van Gelderland n.a.v. de uitspraak in het Nevele-arrest

Het is een hectisch jaar geweest sinds de ontwikkelingen vanaf 30 juni (uitspraak van de Raad van State over het Nevele-arrest) maar Gelderland wil vooral vooruit.

Hoe gaan we om met die uitspraak? Vanuit Gelderland is er gekeken naar wat er moest gebeuren om de voortgang niet te laten frustreren. Dit is uitgedragen naar Gedeputeerde Staten, colleges gemeenteraden en via RES-stuurgroepen.

Vanuit de provincie is café Delfzijl opgezet. Dit is een mailgroep met alle ontwikkelaars en gemeenteambtenaren die mogelijk geraakt werden door de uitspraak. Hier was ruimte voor het stellen van vragen, het delen van zaken en om afspraken te maken om op locatie toelichting te geven. Ook is de mogelijkheid geboden om als provincie te vragen om actief te helpen. Advocaten van Pels Rijcken zijn vrijgesteld om over een aantal zaken advies te geven om toch door te pakken. Café Delfzijl is uitgebreid naar meer thema's. Het thema geluid en gezondheid wordt nu ook behandeld.

Aanpak van gemeenten binnen de provincie

Gemeenten Beuningen en Maasdriel zijn meteen aan de slag gegaan met hun eigen lokale kaders welke zijn vastgesteld door colleges en raden. Deze worden behandeld in de Raad van State. Er zijn meer gemeenten die aan de slag gaan. Ook lopen een aantal inpassingsplannen (Horst en Telgt en IJsselwind). In Gelderland wordt er gewerkt aan het stellen van lokale kaders. Parallel hieraan worden meer gemeenten gestimuleerd om dezelfde weg te bewandelen.

Er is medewerking, maar ook weerstand vanwege beperkte capaciteit en middelen. Hierdoor groeit het thema wat boven het hoofd. Er wordt hulp geboden waar het kan maar hierbij wordt gewacht op de landelijke norm alvorens de provincie in beweging komt.

Lokaal maatwerkenpak en de weg vooruit

De Raad van State biedt ruimte voor de lokale maatwerkenpak. Het is onhelder wat de afstandsnormen gaan worden. Hoe komt dit eruit te zien of vervalt dit? Dan is het wachten op het volgende euvel wat zich zal aanbieden wat redenen kan bieden om af te wachten. In Gelderland wordt ervoor gekozen om, mits op een integere manier, door te pakken, niet op mogelijke onzekerheden in de toekomst.

Gelderland is aan de slag om gemeenteraden en Provinciale Staten actiever te benaderen met factsheets over deze zaak, of over geluid en gezondheid. Er zijn gesprekken met fractieleden die dit ook meer willen gaan oppakken. Ook is er het plan om excursies te organiseren omdat er een gebrekkig kennisniveau is dat zorgt voor onnodige koudwatervrees. Een goede informatievoorziening bij lokale bestuurders enorm belangrijk. De gedeputeerde neemt hierbij het initiatief en gaat in gesprek met gemeenten die willen wachten.

Vragen:

- *Vanuit Twente hebben we dezelfde lijn. Er zijn veel stappen te maken voor de landelijke richtlijn te komen. Het participatieproces zou alvast op gepakt moeten worden om in gesprek te komen en het stille midden erbij betrekken. Enkele groepen bieden sterk weerstand, terwijl er ook veel andere groepen zijn die geen bezwaar hebben of zich laten horen. In Overijssel*

wordt voor dezelfde lijn als Gelderland, gekozen om vanuit provincie stappen te ondernemen om met besturen in gesprek te gaan. Overijssel heeft een aantal zoekgebieden vastgesteld waar prioriteit aan wordt gegeven. De vraag van lokale bestuurders is, om lokale afstandsnormen wel mee te nemen in de afweging voor nieuwe windparken.

- *Alphen aan den Rijn: Onze provincie Zuid-Holland heeft besloten om wind in het groene hart niet toe te staan. Desondanks zijn er toch zoekgebieden geformuleerd. In het participatietraject, waarbij de eerste enquête onze ideeën omarmd werden, bleek bij de vaststelling bij de Raad dat de luide roep vanuit tegenstanders gehoor heeft gekregen. Inmiddels wil de Raad eerst nieuwe zoekgebieden vinden. Hierdoor zijn we terug bij af. Ook hier wordt gewacht op landelijke normen om verder te komen.*

Reactie Eric: lokaal bestuurders kunnen prima lokale afweging maken, wij proberen te ondersteunen maar we gaan niet op de stoel van lokale politiek te zitten.

- *Vraag aan Eric over de toon van de provincie en lokale bestuurders. Hoe dringend ga je in gesprek met gemeenten over de doelstellingen die je als provincie met gemeenten hebt?*

Reactie Eric: Er zijn een aantal verschillende situaties. Er is bij 2 van de 6 RES regio's een gigantische scheef verhouding wind/zon (ongeveer 90/10). Hier sturen we op de doorgang van windprojecten. Onafhankelijk van het feit of het wel of niet binnen de RES valt.

- *In Twente speelt de provincie een rol als partner. Ze gaan niet voorbij de afspraken binnen de RES. Binnen RES 1.0 40% wind, 60% zon. Er is afgesproken dat men naar de verhouding 60% wind, 40% zon willen. Dit is een behoorlijke uitdaging want er is niet veel ruimte voor wind. De Provincie is en blijft partner maar zijn bereid om hun rol te pakken. Ze zijn bevoegd gezag voor de realisatie van windparken. Er is overleg maar de discussies worden wat verhit.*
- *Reactie deelnemer vanuit Provincie Overijssel: Na de raadsverkiezing is er een brief gestuurd naar de gemeenten en informateurs van de nieuwe colleges. Hier is de zorg geuit over uitvoering van de RES'en. Het is urgent dat er zoekgebieden voor wind worden aangewezen. We willen met gemeenten in gesprek om samen te kijken hoe dit versneld kan worden. Nu is het zorgelijk dat gemeenten vaak nog geen zoeklocaties hebben.*
- *Vraag: Je gaat in gesprek als ambtenaar met je gedeputeerde en bestuurders in gemeente om ook een politiek bestuurlijk gesprek te voeren over de do's en don'ts en wat de argumentatie is om wel door te gaan met ontwikkelingen. Kun je meer vertellen over hoe je dat aanpakt? Is er een standaard werkwijze bijvoorbeeld?*

Reactie Eric: Mensen kennen elkaar goed. Er is bestuurlijk een goede omgang en er wordt vrijuit gesproken. De gesprekken zijn niet echt politiek maar zijn vooral inhoudelijk en persoonlijk. Men spreekt zich uit. Het palet van wat er speelt komt duidelijk op tafel.

- *Reactie: Gemeenten zijn bezig met het vormen van coalities. Dit heeft ertoe geleid dat gesprekken verharder. Gemeenten worstelen hier wel mee. Dit heeft te maken met de weerstand bij de lokale bevolking. Over de toon in raadszalen: er zijn een aantal partijen die de provincie graag hun rol willen laten pakken omdat het lokaal heel gevoelig ligt. De opvolging van de RES 1.0 is behoorlijk ingewikkeld.*
- *Vraag: Zou je de lokale vastgestelde kaders beschikbaar willen stellen?*

De kaders van Horst & Telgt zijn nog in ontwikkeling, Het kader van windpark IJsselwind in Zutphen, zijn in concept.

Maasdriel en Beuningen staan online, inclusief alle raadsstukken (Meer hierover is te vinden via: [Eigen normeringen Windpark Beuningen - Helpdesk Wind op Land](#) en [Burgerwindpark A2 Lage Rooijen - Gemeente Maasdriel](#))

- *Hoe ga je om met provinciebesturen die in de RES mee willen doen met projecten maar op andere fronten tegenwerken?*

Reactie Eric: Binnen de Gedeputeerde Staten is het een fel gesprek. Er zijn tegenstelde politieke en inhoudelijke belangen. Op de Veluwe speelt de wespendif een rol in enorme restricties voor windenergie. Er is nog een woningopgave, natuuropgave, landbouw. Windenergie rondom de Veluwe wordt aan de kant gezet. Bestuurders moeten hier samen uitkomen. Dit is een constructief en transparant proces.

Wat minder transparant gaat: er bleek een statensessie te zijn georganiseerd door politieke partijen over wind, geluid en gezondheid. Daar stond alleen sprekers van tegenstanders uitgenodigd. Het is belangrijk om zo goed mogelijk te sturen op een goede informatievoorziening om een genuanceerd beeld te geven. Dit om te voorkomen dat er misinformatie op tafel ligt, waarop vanuit de overheid al een reactie op is gegeven wat misschien niet wordt meegenomen.

- *Wordt de werkwijze met andere provinciecollega's gedeeld?*

Ja, dat doen we al. Er is een landelijk platform (BLOW) voor landelijke wind coördinatoren. Hier wordt veel in uitgewisseld.

- *Begrijp ik dat de RES een hogere prioriteit heeft dan omgeving (milieu)?*

Reactie Eric: Nee. Het milieu is onderdeel van de RES. De RES 1.0 was een oefening in hoe om te gaan met windenergie op land. De weg naar de RES 2.0, gaat in Gelderland via de uitvoer van een provinciaal planMER. Dit moet leiden tot beter geprioriteerde zoekgebieden. We hebben open windbeleid we willen ook toe naar een windbeleid op de RES 2.0 inclusief allerlei bufferlocaties.

- *Vraag: Er kunnen bezwaren komen als wind op minder dan 1 km afstand wordt gerealiseerd. Hierbij wordt een beroep gedaan op de Duitse normen. Worden de Duitse normen overgenomen?*

Reactie Eric: Op basis van de motie van de 2^e kamerleden Erkens en Leijten over de afstandsnormen, is er een rapport met een Europees vergelijkingsstudie opgesteld over afstandsnormen. Regio Bayern komt erin voor met een norm van 10x de tiphoogte (2,2 Km). Deze norm wordt vaak aangehaald als de juiste norm. Deze norm ligt onder vuur en wordt bijgestuurd naar beneden. Het Deens model gaat uit van een afstand van 4x de tiphoogte (600-1000 meter) Als dit wordt toegepast in Gelderland valt misschien wel 100% van de locaties uit.

- *Reactie: Ik wilde aangeven dat we contact hebben over de relatie tussen afstandsnormen en geluid en dat het erop gaat lijken dat er een combinatie wordt gemaakt. We gaan een afstandsnorm beargumenteren op basis van geluid.*

Op www.helpdeskwindopland.nl staat zowel het rapport over de afstandsnormen van Arcadis net als de casus van Beuningen met een rapport hierover.

- *Vraag: In hoeverre wordt er bij de projecten in Gelderland gekeken naar de omgevingswet en de nieuwe instrumenten die waarschijnlijk per januari in werking treden.*

Reactie Eric: We hebben een nauwe samenwerking met (planMER) juristen. De aankondiging van verschuivingen zijn al doorgenomen. Alles ligt al klaar om over te stappen op de realiteit onder de Omgevingswet.

- *Vraag: Gaat de Omgevingswet helpen in dit proces?*

Reactie Eric: Ik zie nu niet grote verschillen op de aanpak die we hebben of dat het anderzijds effecten gaat hebben.